

בית המשפט העליון - שווי שימוש ברכב ייקבע אך ורק על פי תקנות מס הכנסה

יולי 2019
חוזר מקצועי מספר 68/19

ברצוננו לעדכנכם בפסיקת בית המשפט העליון¹ הקובעת, שתקנות מס הכנסה² בנוגע לאופן קביעת שווי ההטבה המוענקת לעובד המקבל רכב צמוד ממעבידו - הן חזקה חלוטה אשר אינה ניתנת לסתירה.

נזכיר, כי בשנים האחרונות מערכת המשפט ורשויות המס נדרשו רבות לשאלה זו. בשנת 2016 הודיעה רשות המסים³, כי הדרך לקביעת שווי השימוש ברכב הינה אך ורק על פי תקנות מס הכנסה. בהמשך פורסמה החלטת מיסוי⁴ הקובעת, כי טכנאי שירות, המקבל רכב המיועד למתן שירות ללקוחות - יחויב בשווי שימוש על פי הקבוע בתקנות - גם באם עלות השימוש בפועל נמוכה מהסכום שנקבע בתקנות.

להלן עיקרי פסק הדין:

לעובדי חברת חכם את אור-זך וחברת אור חי הנדסה בע"מ ניתנו רכבים השייכים לחברות, גם מחוץ לשעות העבודה. ברכבים הותקן יומן ממוחשב, לצורך מעקב ורישום הנסיעות ברכב, באופן המאפשר להבחין בין נסיעות לצרכי עבודה לבין נסיעות פרטיות.

לטענת החברות ניתן לייחס לעובדים את שווי השימוש ברכב, בהתבסס על הנתונים אותם קיבלו מהמערכת, ולא על פי השווי הנובע מאופן החישוב הקבוע בתקנות שווי השימוש. בנוסף, כאשר הרכב מהווה "גורם ייצור", יש לאפשר לסתור את ההנחה, כי עיקר השימוש ברכב הוא פרטי, בעיקר כאשר הצמדת הרכב לעובדים נכפית עליהם בשל כוונות. כמו כן, כלי הרכב שהחברה נתנה לעובדיה הינם "רכב עבודה", כהגדרתו בפקודת התעבורה, הקובעת, כי רכב עבודה הינו "רכב שציוד עבודה מורכב עליו באופן קבוע, או שמבנהו עשוי לביצוע עבודה, ואינו מיועד להובלת משא או להסעת נוסעים".

¹ עא (עליון) 4096/18 חכם את אור-זך עורכי דין, אור חי הנדסה בע"מ נגד פקיד שומה.

² תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב), תשמ"ז-1987.

³ ראו חוזרנו 56/16.

⁴ ראו חוזרנו 43/17.

לטענת פקיד השומה מטעמי יעילות של חישוב המס אין לחרוג מנוסחת החישוב המופיעה בתקנה. כמו כן, המערכת מתבססת על דיווחי הנהגים והיא מאפשרת למנהל החברה לבצע שינוי ללא ביקורת ומעקב.

בית המשפט המחוזי⁵ קבע שהתקנות מחייבות ולא חזקה הניתנת לסתירה.

פסיקת בית המשפט העליון:

- השימוש בחזקה חלוטה עלול לפגוע בעקרון היסוד של גביית "מס אמת", אך אין בחשש זה כדי לבטל את משקלם של שיקולי ודאות ויעילות העומדים בבסיס דיני המסים, היות והם אינטרסים ציבוריים מרכזיים. ההסדר הנוכחי אינו חורג מהמקובל בדיני המס בהם נקבע שיעור קבוע לניכוי, כגון פחת.
- בהצמדת רכב על ידי המעסיק גלומים יתרוונות רבים, אשר את ערכם המדויק לא ניתן לאמוד, כגון שווי הטיפול ברכב על ידי אחר, העברתו במבחן הרישוי השנתי וכדומה. לפיכך, אין מנוס מלקבוע מחיר ממוצע המשקף את ערכה המשוער של טובת ההנאה.
- מעיון בדיונים שהתקיימו בוועדת הכספים ניכר כי מחוקק המשנה נותן את דעתו על הצורך לעדכן את הקבוע בתקנות באופן תדיר.
- על פי הפקודה, רכב המשמש גם להסעת נוסעים לא נחשב רכב עבודה אם הסעת נוסעים אינה "השימוש והיעוד העיקרי" שלו. בנוסף, כלי הרכב הנדונים מצויים בידי העובדים 24 שעות ביממה, לצרכיהם האישיים. בנסיבות אלו קשה לקבל את הטענה שהרכב הינו בבחינת "רכב עבודה", בשונה מכלי רכב שיעודו הבלעדי הוא כזה.

בדבר שאלות נוספות ניתן לפנות לרו"ח יוסי שלם, בטלפון: 03-6382845
yosys@mbtcpa.co.il